

Силабус (Syllabus)

Назва дисципліни	КОНФЛІКТОЛОГІЯ
	Інформація про викладача
Викладач	Морозова Людмила Петрівна, д. ф. н., професор, професор кафедри тел. - (067) 375-16-67 сайт – http://vki.vin.ua/ua/wp-content/uploads/2022/09/8-Morozova-Lyudmyla-Petrivna-26092022.pdf e-mail: morozovaludmila9249@gmail.com
	Опис навчальної дисципліни
Обсяг	Кредитів - 120/4 Лекцій - 24 годин Практичних - 22 години Самостійна робота студентів – 72 години
Мова викладання	українська
Семестр / форма підсумкової атестації	5 семестр / залік
Політика академічної доброчесності	https://drive.google.com/file/d/11WWuPPYioYwWi7QIE1Ctc9YqfLNIEVUN/view
Короткий опис курсу	<p>Навчальна дисципліна «Конфліктологія» є ще досить новою для української вищої школи, як є молодію і сама конфліктологічна наука, що виокремилась о другій половині ХХ ст. на межі теоретико-прикладного-соціального знання. Інструментальний характер цієї дисципліни дозволяє поглибити та закріпити професійні навички та вміння майбутніх фахівців – юристів, професійна діяльність який буде пов'язана з правовим регулюванням суспільних відносин як у системі органів державного управління, так і на більш широкому терені «правового поля» України.</p> <p>Конфліктологія - міждисциплінарна галузь знання, що вивчає закономірності зародження, виникнення, розвитку, вирішення та завершення конфліктів будь-якого рівня. Конфліктологія розвивається у зв'язку з філософією, соціологією, психологією, історією, правом, етикою, економікою, менеджментом та інших наук.</p> <p>Дисципліна «Конфліктологія» охоплює не лише основні питання курсу, а й сучасні питання проблемного характеру щодо прогнозування і вирішення конфліктів практичними психологами, соціальними працівниками, управлінцями та службовцями, менеджерами, керівниками колективів та власниками підприємств, установ, організацій, пересічними громадянами.</p> <p>Для глибокого та творчого опанування дисципліни і виявлення сучасних проблем у профілактиці та вирішенні конфліктів необхідно мати базові знання з конфліктології, вивчати сучасні проблеми регулювання трудових відносин.</p>

<p>Мета та завдання курсу</p>	<p>Метою навчальної дисципліни «Конфліктологія» є опанувати базові знання з актуальних питань конфліктології та побудови продуктивних людських взаємовідносин, сформувані вміння та навички вирішення конфліктів у діловій та професійній сферах, міжнародних відносинах, приватному житті. Для досягнення миру у світі насамперед потрібно навчитися вирішувати конфлікти у приватному житті та колективі.</p> <p>Знання та практичні навички “виходу з конфлікту”, продуктивного вирішення конфліктів та подолання конфліктних ситуацій необхідні керівникам, політичним та профспілковим діячам, соціальним працівникам, менеджерам, що сприятиме розумінню та запобіганню конфліктам; допоможе змінитися кожному і сформувані у колег, підлеглих та близьких мислення, орієнтоване не на конфронтацію і боротьбу, а на порозуміння, взаємодопомогу, співробітництво та спільне розв’язання проблем.</p> <p>Завданням навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усвідомлення місця й ролі конфліктології в практиці управління; -ознайомлення з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними і прикладними дослідженнями вітчизняних та зарубіжних конфліктологів, а також методами їх використання в управлінні підприємствами; -підвищення рівня управлінської компетентності майбутніх менеджерів за допомогою набуття спеціальної підготовки у галузі управління конфліктами різних рівнів; -озброєння ефективними структурними методами та стилями управління конфліктами відповідно до конкретної ситуації; -оволодіння сучасними методиками передбачення та попередження власне конфліктів.
<p><i>Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:</i></p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p><i>Спеціальні компетентності</i></p>	<p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)</p> <p>СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>

**Програмні
результати навчання**

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
 ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
 ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

**Структура
дисципліни**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										Форми контролю
	денна форма					Заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	сем	пр.	с.р.		л	сем	пр	с.р.	
Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту. Управління конфліктами											
Тема 1. Виникнення та розвиток конфліктології	14	2	2	-	10						ВОК, О
Тема 2. Характеристика конфлікту як соціального феномену	14	2	2	-	10						ВОК, О, Т.
Тема 3. Види конфліктів, причини та механізм їх виникнення	18	4	4	-	10						ВОК, Д
Тема 4. Динаміка конфлікту	16	4	2	-	10						ВОК, П, Е
Тема 5. Інструментарій аналізу конфліктів	18	4	4	-	10						ВОК, Е СЛ
Тема 6. Методи та форми управління конфліктами	18	4	4	-	10						ВОК, О, Д, П
Тема 7. Профілактика та технології попередження конфліктів в організаціях	20	4	4	-	12						ВОК, О, Д, Е
ПМК	2										Т
Усього годин	120	24	22	-	72						

Політика дисципліни

Форми контролю

- усне та письмове опитування - О;
- дискусія, диспут - Д;
- реферати, есе - Е;
- ведення опорного конспекту – ВОК;
- складання термінологічного словника - СЛ;
- презентації та виступи на наукових заходах – П;
- тестування – Т;
- модульна контрольна робота – МКР;
- екзамен – ЕКЗ.

Список рекомендованих джерел

Базова

- 1.Бабаєв В.М., Понамарьов О.С., Романовський О.Г. Психодіагностика у системі державного управління та місцевого самоврядування / В.М.Бабаєв, О.С.Понамарьов, О.Г.Романовський. Харків: Видавництво «Фоліо», 2019. С. 300-330.
2. Жигайло Н. І. Соціологія і психологія : навч. посіб. К. : Каравела, 2019. 760 с. 3 грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
- 3.Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами : навч. посіб. 2-ге вид. допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 191 с
- 4.Калениченко Т. Управління конфліктами для потреб публічної служби: посібник і методичні рекомендації / Калениченко Т., Кисельова Т., Копіна А., Корабльова О., Проценко Д., за заг. ред. Д. Проценко. Київ: Ваіте, 2021. 224 с.
5. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці: навчальний посібник / В. С. Петрінко. Ужгород: УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

Додаткова

6. Білявський В.М., Приходько В.Є. Особливості організаційних конфліктів та методи їх вирішення // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва : XIV міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 27 листопада 2020 р. Харків : ХНАДУ, 2020. С. 303–305
7. Вошколуп Г. Ю. Соціально-психологічні особливості формування конфліктологічної компетентності фахівця в трудовому колективі. Освіта та педагогічна наука. 2021. № 1 (176). С. 32 – 43.
8. Глазгл Ф. Конфлікт менеджмент. Довідник для керівників та консультантів. Київ : АДЕФ - Україна, 2020. 528 с
- 9.Гребеньков Г.В. Конфліктологія: навчальний посібник / Г. В. Гребеньков та ін. Львів : Магнолія, 2018. 228 с.
- 10.Дзвінчук Д. Психологічні основи ефективного управління : навчальний посібник К.: Зат НІЧЛАВА, 2018. 280 с

- 11.Кармаза О. Медіація та переговори як альтернативні способи вирішення спорів. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 5. С. 13–18.
- 12.Редліх А. Модерація конфліктів в організації. Київ: Мова, 2019. 475 с.
13. Конфліктологія // Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій) з навчальної дисципліни для денної форми навчання, Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 202 с.
14. Юрик Н., Шведа Н. Управління конфліктами під час прийняття та реалізації управлінських рішень. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, діджиталізація та інновації», 23-24 листопада 2022 року. Тернопіль: ТНТУ, 2022. С. 203-205.
- 15.Romanets, Y., S. Markova, and O. Holovan. "Особливості управління конфліктами на КП НВК «Іскра»." Економіка і організація управління 1 (37) (2020): 120-125.
- 16.Conflict Resolution Strategies: Resolving Conflict in the Workplace. URL: <https://bradsugars.com/conflict-resolution/>

Інформаційні ресурси:

- 1.Інтернет-портал для управлінців. Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>.
- 2.Сайт вільної енциклопедії Вікіпедія. Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki>.
- 3.Модель конфлікту Томаса Кілманна (Thomas Kilmann Conflict Model). URL: <https://www.maxzosim.com/thomas-kilmann-conflict-management-model/>
- 4.Професія конфлікт-менеджер. URL: https://www.profguide.io/professions/konflikt_manager.html

Силабус схвалено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва

Протокол від 15 серпня 2024 року №1

В.о. завідувача кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва

к.е.н. Стелла ПИРІЖОК

_____ (підпис)